

Holdningsstudie for Reform 2017

Marthe Wisløff

Kantar TNS

Januar 2017

Om studien

Studien er gjennomført i et landsrepresentativt utvalg (hentet fra Galluppanelet) for å få innsikt i Nordmenns holdninger til likestilling, seksualitet og helse. Den er gjennomført av Kantar TNS på oppdrag fra Reform – Ressurssenter for menn.

Antall respondenter:	872
Målgruppe:	18+
Utvalg:	Et landsrepresentativt utvalg fra Gallup panelet, tilhørende Norsk Gallup
Metode:	En kvantitativ spørreundersøkelse på web
Spørreskjema:	5 minutter
Ansvarlig i Reform:	Are Saastad, Daglig leder i Reform – Ressurssenter for Menn
Ansvarlig i Kantar TNS:	Marthe Wisløff, Prosjektleder i Kantar TNS

KANTAR TNS.

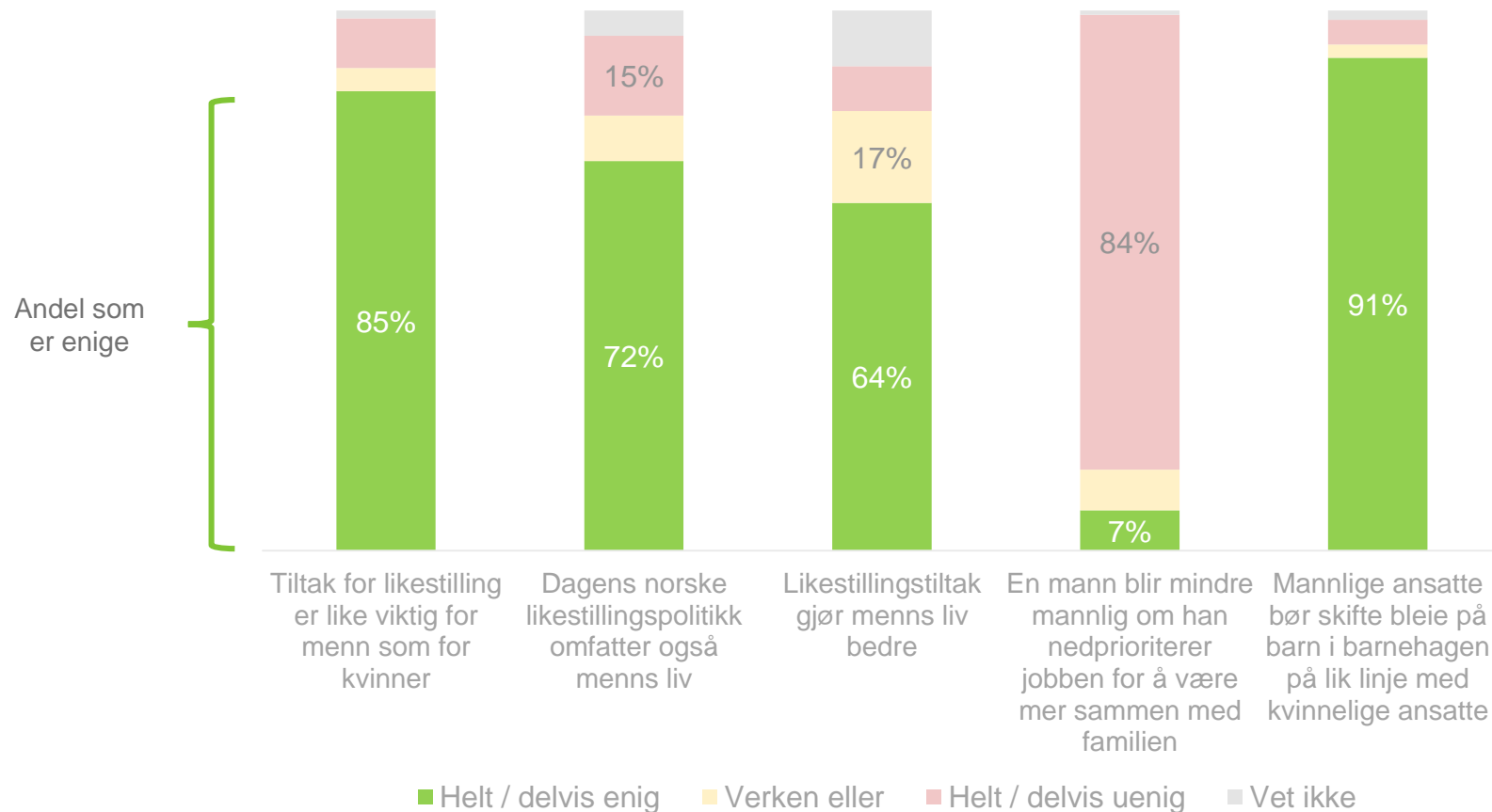
Menn og likestilling

Er likestilling like viktig for menn som for kvinner?

Nordmenn er generelt i stor grad enige i at likestilling er like viktig for menn som det er for kvinner.

Det er i noe mindre grad enighet i at likestillingspolitikken omfatter menns liv og at det gjør menns liv bedre. 9 av 10 nordmenn er enige i at mannlige ansatte også bør skifte bleie på barn i barnehagen.

Kun 7% er enige i at en mann blir mindre mannlig om han nedprioriterer jobben for å være mer sammen med familien.

Det er ganske store forskjeller mellom kjønnene og aldersgrupper på dette...

	 Totalbase	 Mann	 Kvinne	<30	30-44	45-59	60+
Tiltak for likestilling er like viktig for menn som for kvinner (andel som er enig)	85%	84%	86%	80%	83%	86%	88%
Dagens norske likestillingspolitikk omfatter også menns liv (andel som er enig)	72%	67%	77%	58%	73%	74%	75%
Likestillingstiltak gjør menns liv bedre (andel som er enig)	64%	64%	65%	60%	57%	64%	71%
Mannlige ansatte bør skifte bleie på barn i barnehagen på lik linje med kvinnelige ansatte (andel som er enig)	91%	89%	92%	93%	91%	91%	89%
En mann blir mindre mannlig om han velger å nedprioritere jobben for å være mer sammen med familien (andel som er uenig)	84%	78%	89%	82%	88%	84%	82%

Likestillingstiltak for menn med innvandrerbakgrunn

Litt over halvparten av nordmenn er enige i at vi bør ha egne likestillingstiltak for å forbedre situasjonen til menn med innvandrerbakgrunn.

Andelen som er enige i dette er...

- Høyere blant kvinner enn menn

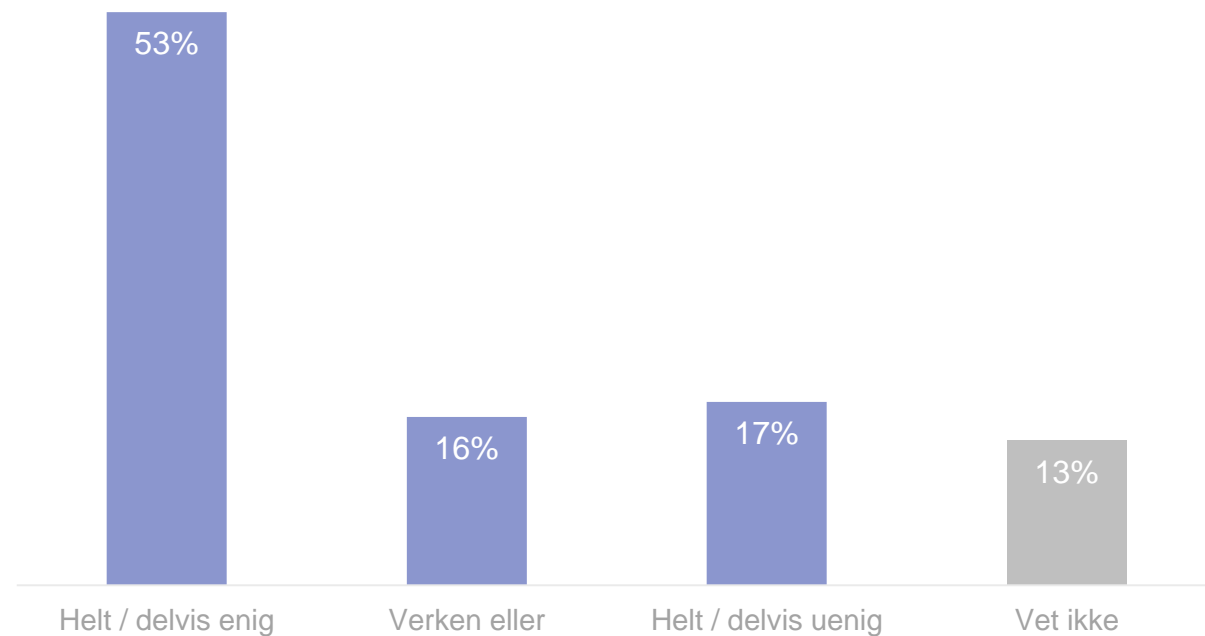
- Høyere i by og tettsted enn bygd

- Lavere blant de med fagutdanning

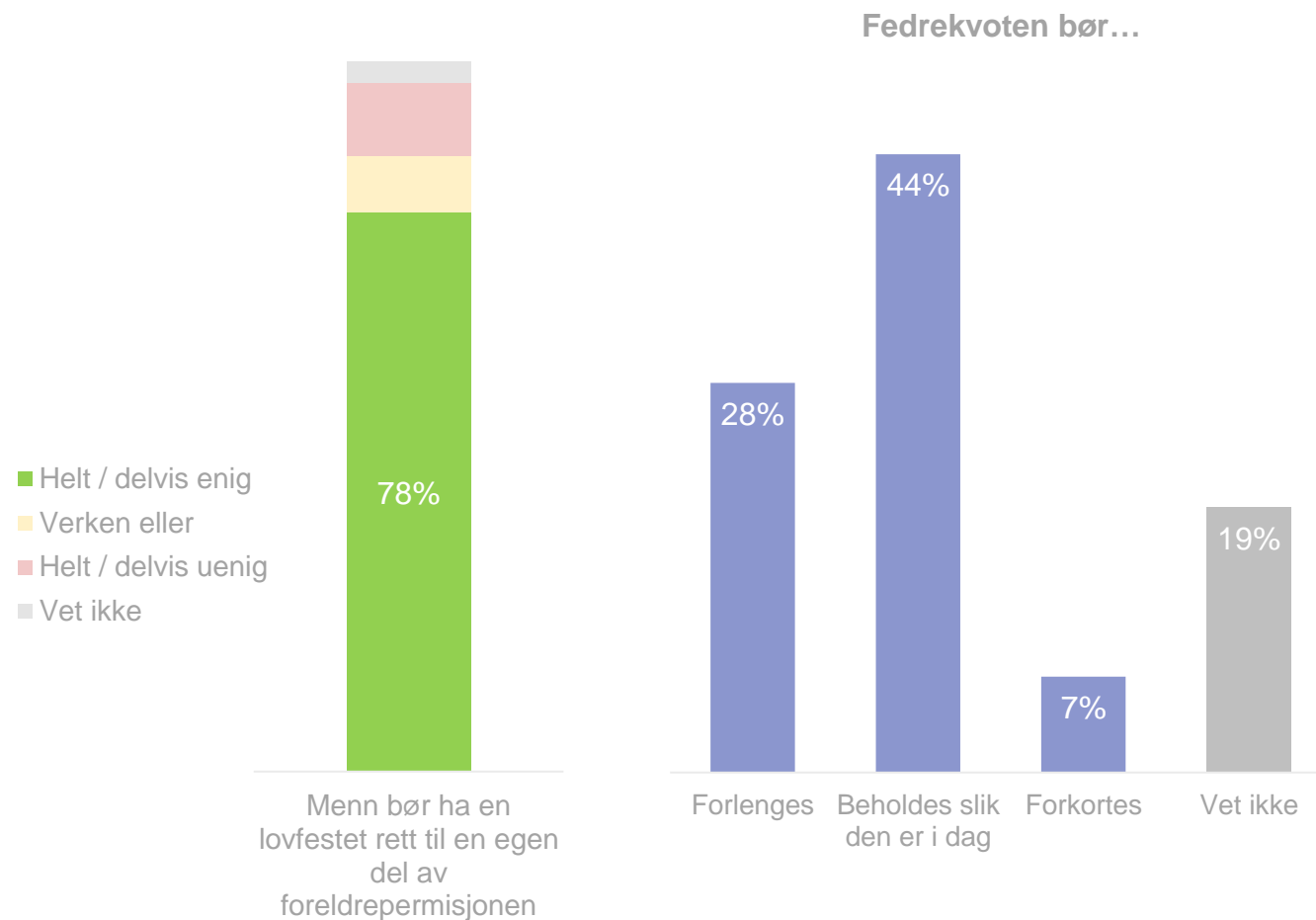
Vi bør ha egne likestillingstiltak for å forbedre situasjonen til menn med innvandrerbakgrunn

Fedrekvote

Reformundersøkelsen 2017 viser en meget sterk tilslutning til fedrekvoten i det norske samfunnet. Nesten 4 av 5 nordmenn er enige i at menn bør ha en lovfestet rett til en egen del av foreldrepermisjonen. Nesten 3 av 4 mener også at kvoten enten bør beholdes med samme lengde som i dag, eller forlenges. Færre enn 1 av 10 ønsker å forkorte kvoten. Regjeringen kan altså ikke påberope seg støtte i folket for sin reduksjon i fedrekvoten fra 14 til 10 uker i 2014.

Kvinner er i noe større grad enn menn enige i at far bør ha lovfestet rett til egen del av foreldrepermisjonen.

Bør miljøer som jobber for likestilling av menn og gutter få statlig støtte?

Nesten 3 av 5 nordmenn er enige

Andelen som er enige i dette er...

- Høyere blant de under 45 år gamle

Under 30	30-44	45-59	60+
63%	64%	55%	57%

- Høyere i by og tettsted enn bygd

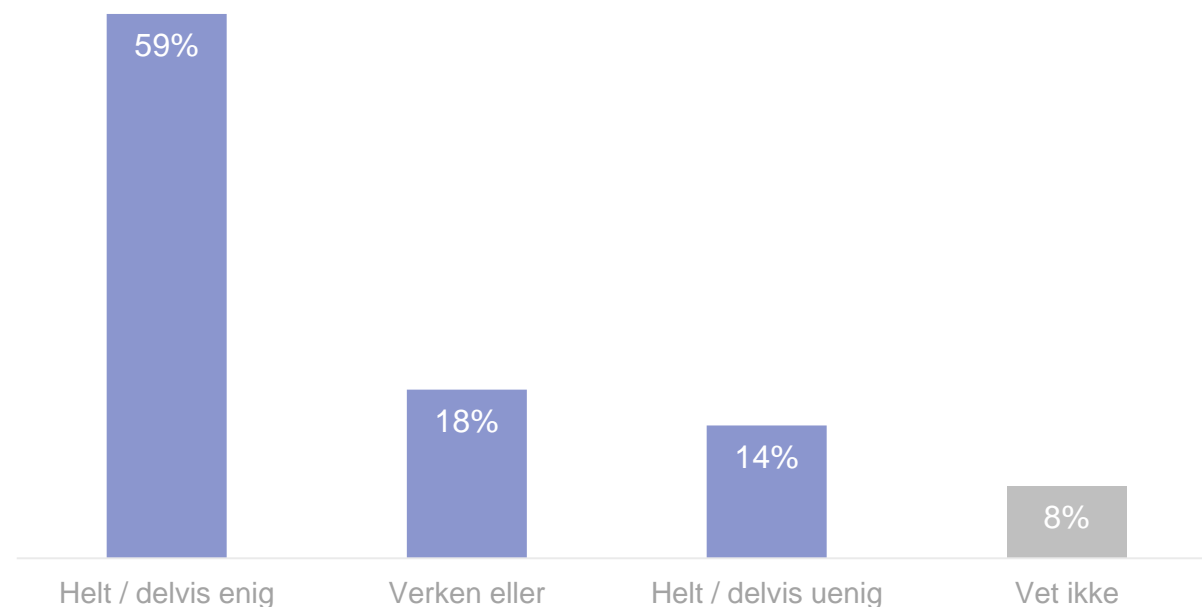
- Lavere blant de med fagutdannelse

- Lavere blant heterofile

Det bør gis statlig støtte til likestillingsmiljøer som arbeider for gutter og menn

KANTAR TNS

Vold mot menn

Kjennskap til vold mot menn av partner eller andre familiemedlemmer

Nesten 1 av 10 nordmenn kjenner en mann som er eller har vært utsatt for vold fra partner eller andre familiemedlemmer. 1 av 10 sier at de ikke vet.

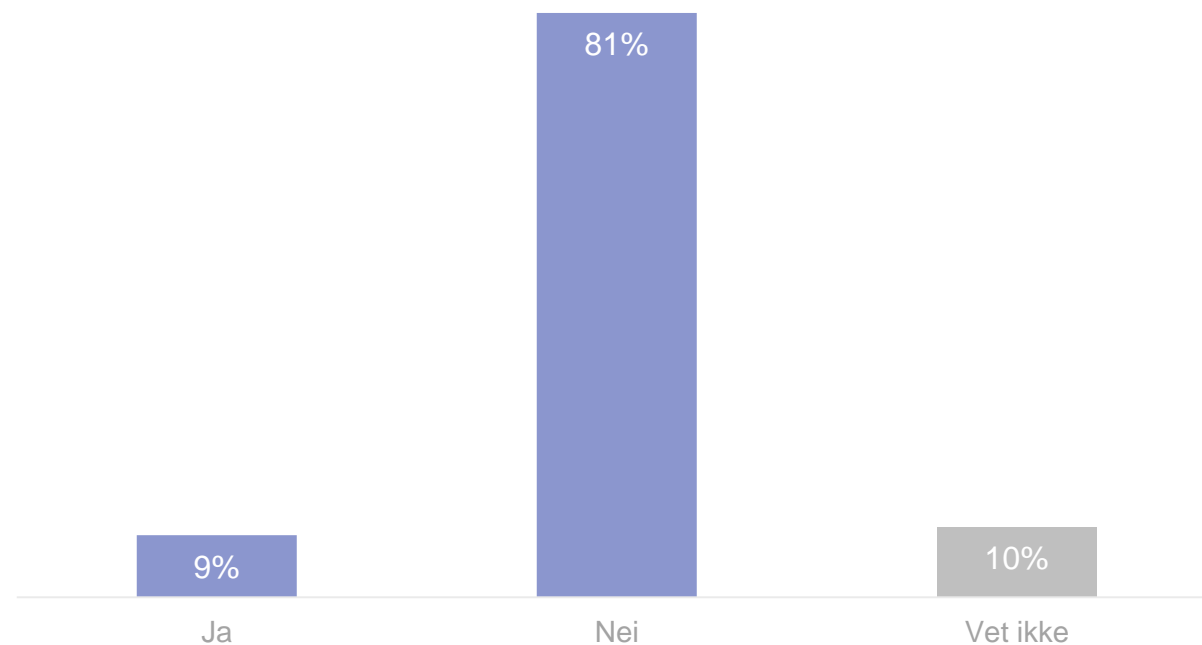
Det er noe vanligere blant bygdene å kjenne en mann utsatt for dette enn i tettstedene og byene (13% mot 10% og 7%). Ellers er det ikke noen store demografiske forskjeller på andel som kjenner til det.

Andelen som sier «vet ikke» er derimot store på tvers av aldersgrupper og seksuell legning:

Under 30	30-44	45-59	60+
20%	13%	8%	5%

Kjenner du en mann som er eller har vært utsatt for vold fra partner eller andre familiemedlemmer i voksen alder?

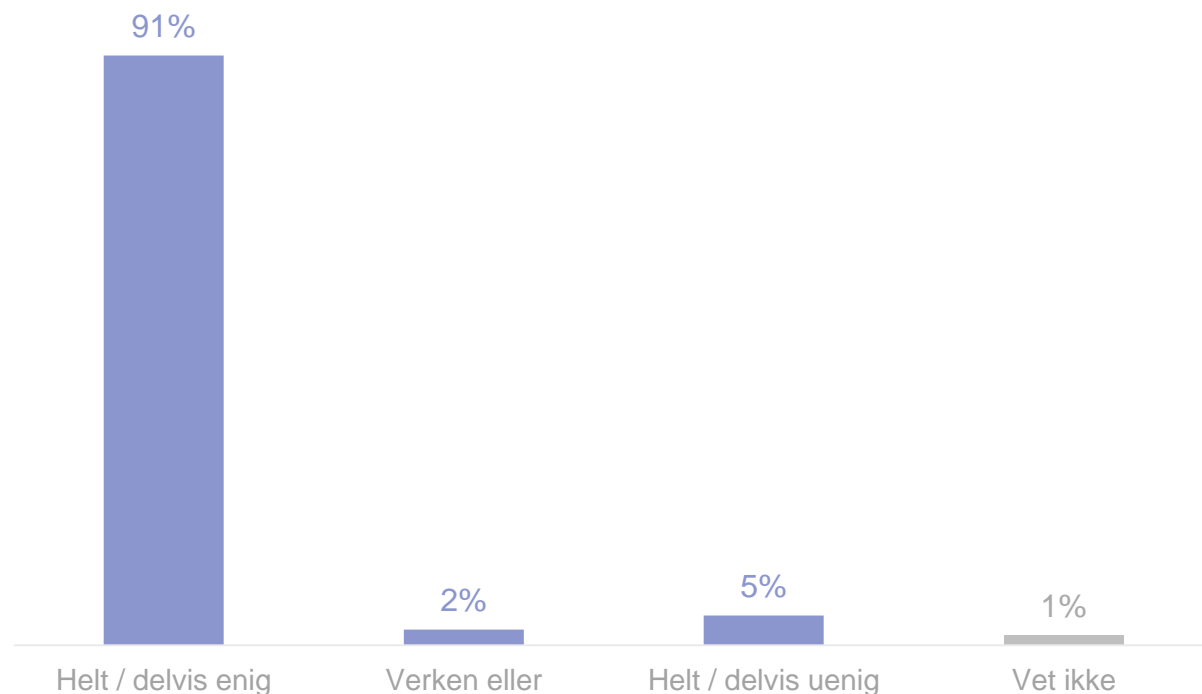

Bør vold mot menn behandles som et samfunnsproblem?

Over 9 av 10 nordmenn er enige i at vold mot menn bør behandles som et samfunnsproblem på samme nivå som vold mot kvinner.

Denne enigheten er jevn på tvers av demografi, og det er ingen grupper med en signifikant mindre andel enige i dette.

Vold mot menn bør behandles som et samfunnsproblem på lik linje med vold mot kvinner

KANTAR TNS

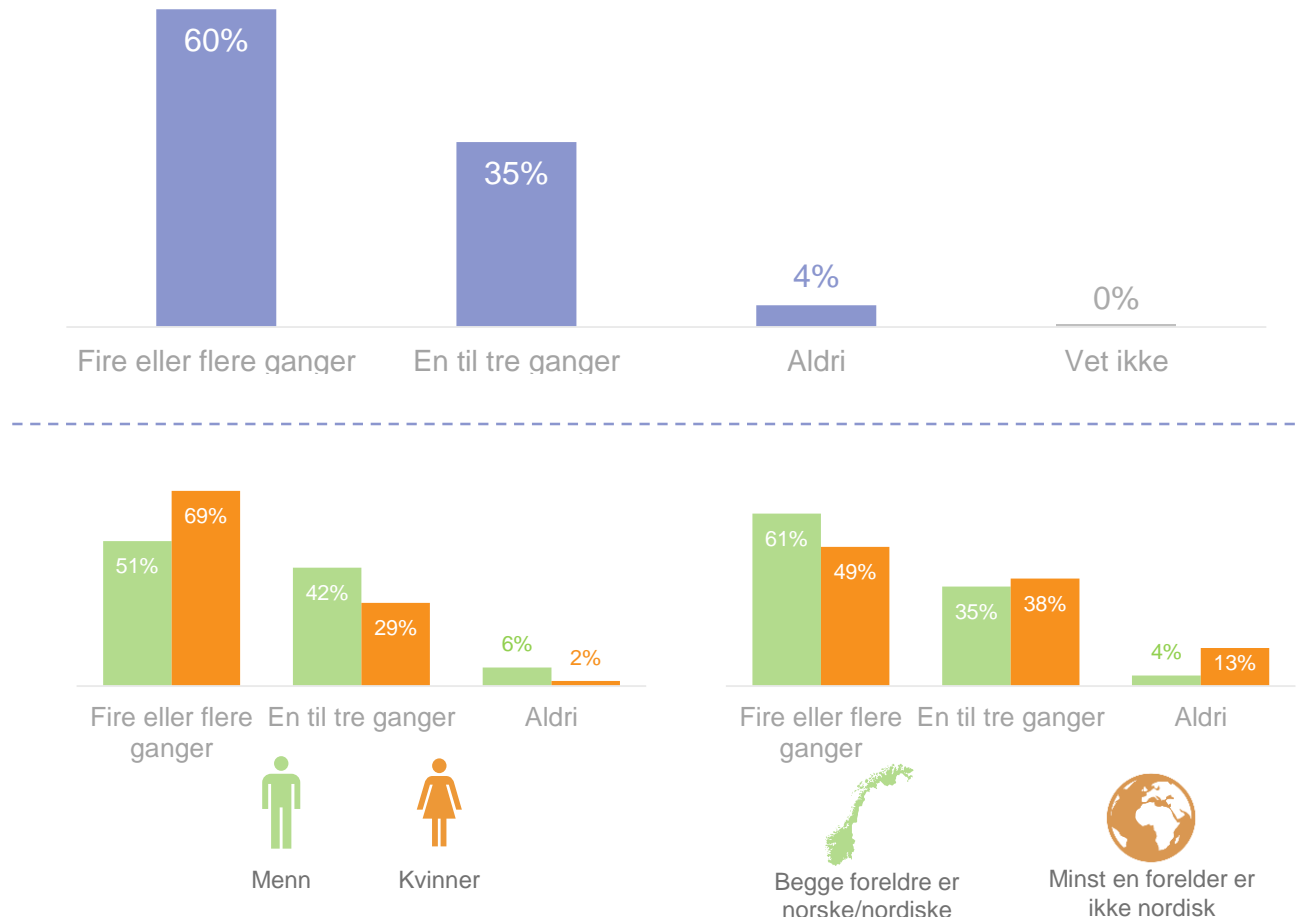
Helse

Hyppighet av benyttelse av helsevesen

3 av 5 nordmenn har besøkt lege fire eller flere ganger i løpet av de tre siste årene. Kun 4% oppgir å ikke ha besøkt helsevesen i denne perioden.

Det er forskjeller mellom kjønnene og etniske opprinnelser på dette. Menn besøker helsevesen sjeldnere enn kvinner (dette er i tråd med annen forskning*), og det samme er tilfellet med nordmenn av innvandreropprinnelse når sammenliknet med nordmenn av norsk opprinnelse (også i tråd med annen forskning**).

Hvor ofte har du oppsøkt helsevesenet (inkludert fastlegebesøk) i løpet av de tre siste årene?

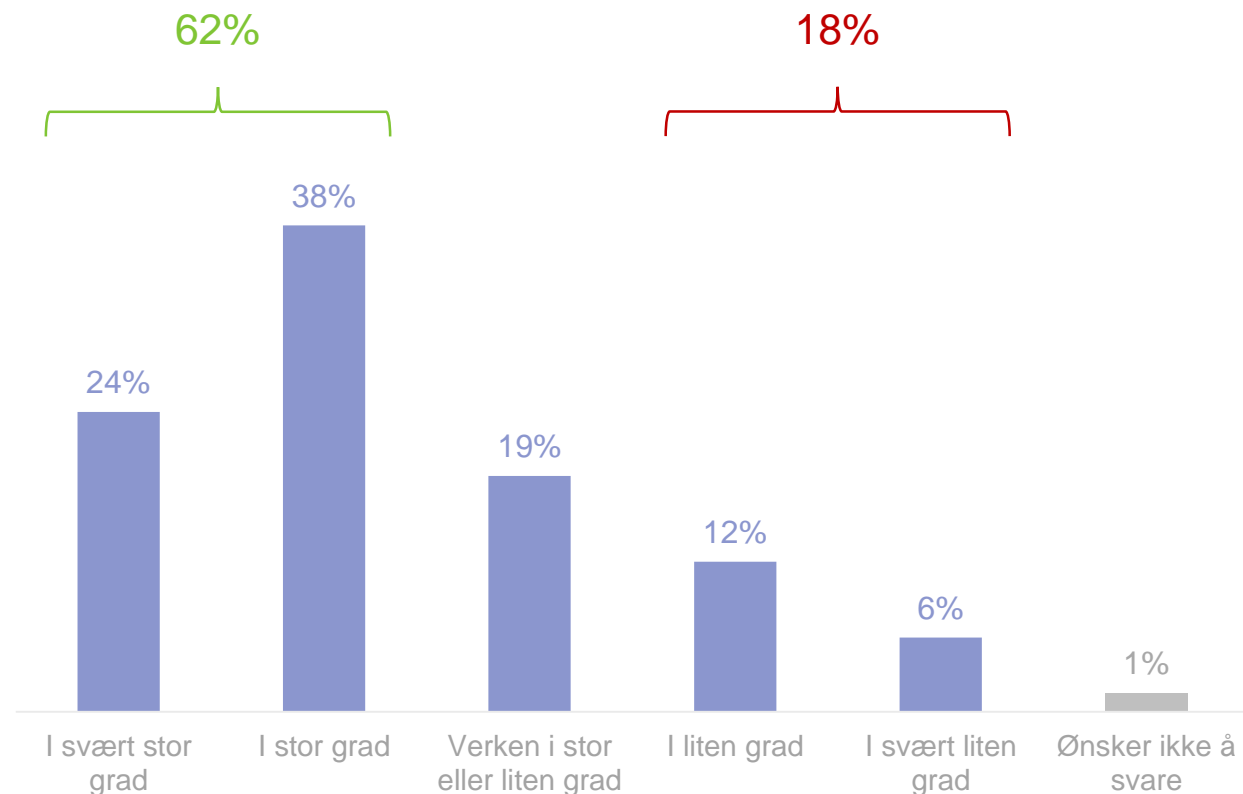
Sosialt støttesystem

62% av nordmenn mener at de i stor eller svært stor grad har et sosialt støttesystem. 18% mener at de har det i liten eller svært liten grad.

Det er store forskjeller mellom demografiske grupper på dette:

	I stor grad	Verken eller	I liten grad
Base	62%	19%	18%
Menn	50%	25%	24%
Kvinner	73%	13%	12%
Under 30	73%	8%	16%
30-44	73%	14%	11%
45-59	57%	22%	21%
60+	53%	23%	21%
Heterofil	63%	19%	17%
Homofil, lesbisk, bifil, transkjønnet, annet**	53%	16%	21%
Norsk/nordisk opprinnelse	63%	18%	17%
Minst en forelder som ikke er nordisk	44%	31%	22%
Høyere utdannet	65%	18%	16%
Lavere utdannet*	55%	20%	21%

I hvilken grad har du venn(er) du føler du kan betro deg til når du har behov?

KANTAR TNS

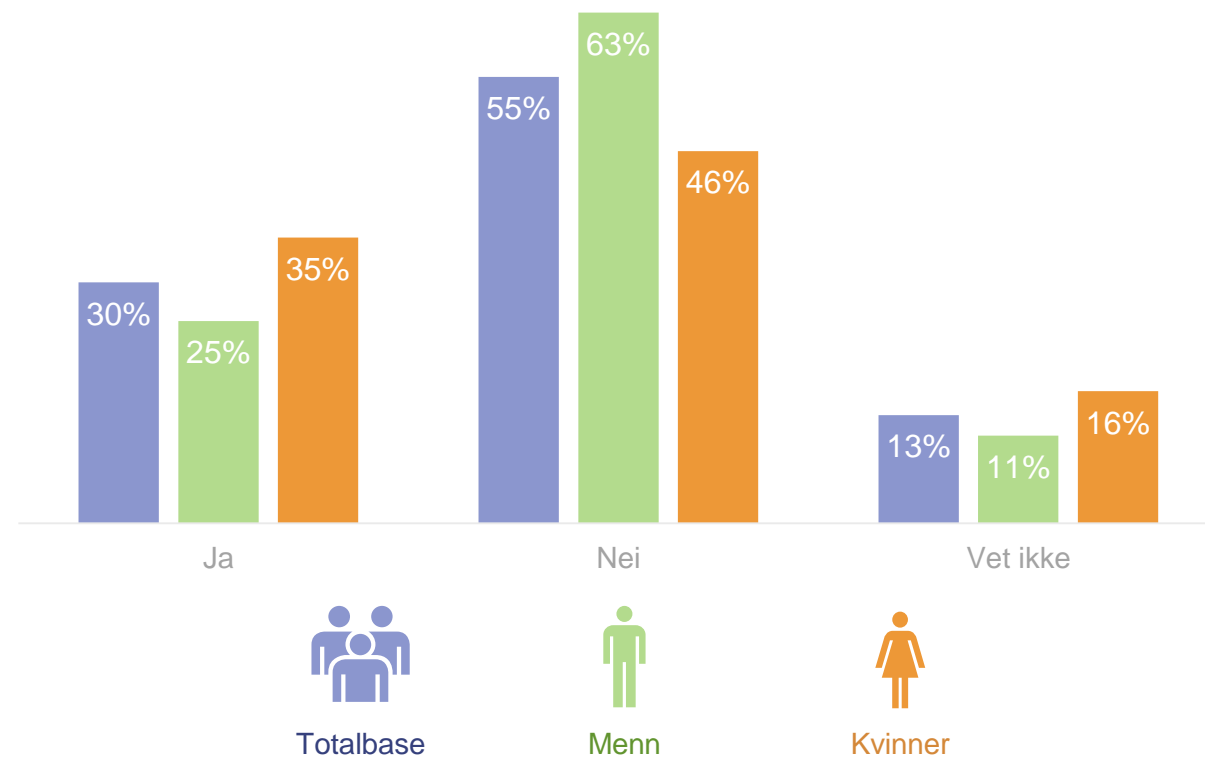
Villighet til å jobbe i omsorgsykke

Villighet til å jobbe i omsorgsyрке

Det er store forskjeller mellom kjønnene i andel som allerede jobber i et omsorgsyрке: Mens 8% av menn gjøre det gjør 25% av kvinner det.

Grafen til høyre viser kun de som ikke allerede jobber i et omsorgsyрке*. 10% flere kvinner enn menn oppgir at de kunne tenkt seg å jobbe med dette, og forskjellen er hele 17% på andel som sier at de ikke kunne tenkt seg det.

Dersom du skulle jobbe med noe annet enn det du gjør i dag:
Kunne du tenke deg en jobb i et omsorgsyрке?

KANTAR TNS

Initiativ til sex

Hvem som tar mest initiativ i sexlivet

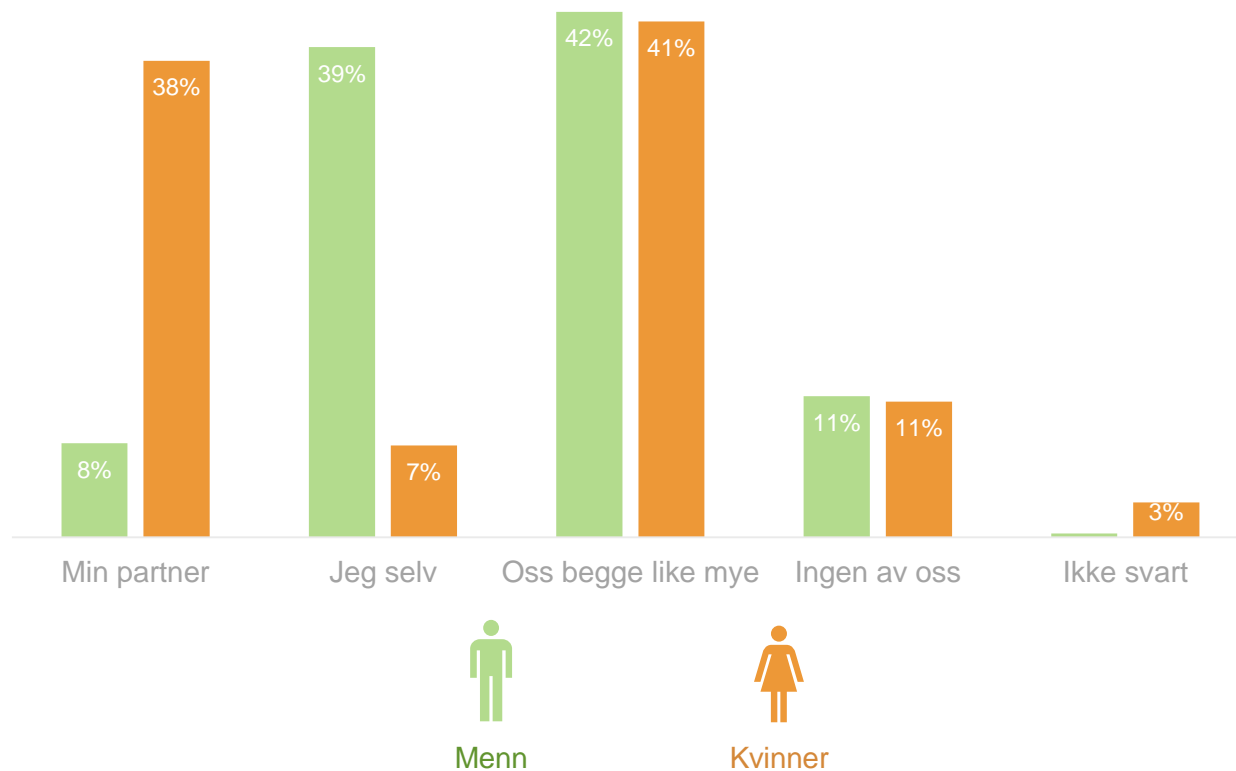
Data til høyre har kun inkludert heterofile som er i et parforhold.

Det er veldig store forskjeller på tvers av kjønn på dette spørsmålet, der både kvinner og menn oppfatter at mannen i forholdet tar mest initiativ i seksuallivet. 2 av 5 mener de begge tar like mye initiativ mens 11% mener ingen i forholdet tar initiativ.

Kvinnelige respondenter har i noe større grad enn menn valgt å ikke svare på dette spørsmålet.

Tallene inkluderer kun heterofile som er i et parforhold.

Om du lever i et parforhold, hvem tar mest initiativ i seksuallivet i forholdet?

Hvem som tar mest initiativ i sexlivet

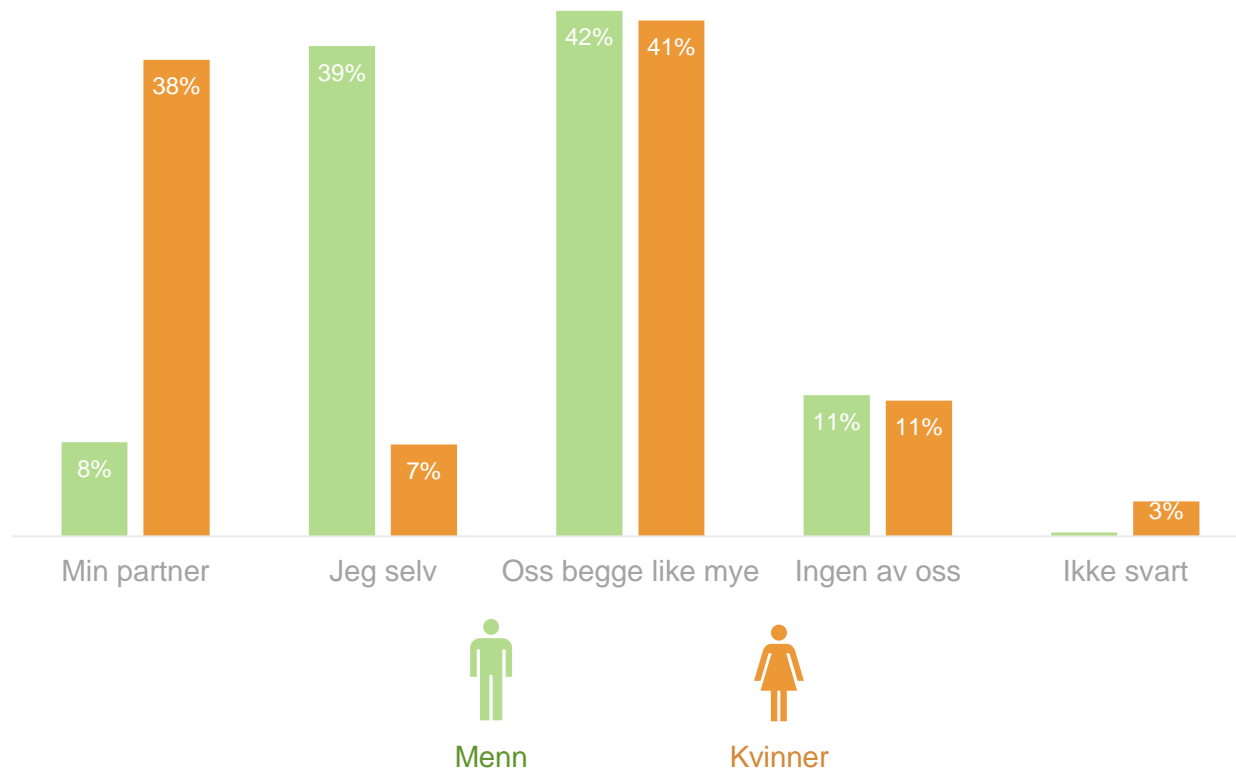
Data til høyre har kun inkludert heterofile som er i et parforhold.

Det er veldig store forskjeller på tvers av kjønn på dette spørsmålet, der både kvinner og menn oppfatter at mannen i forholdet tar mest initiativ i seksuallivet. 2 av 5 mener de begge tar like mye initiativ mens 11% mener ingen i forholdet tar initiativ.

Kvinnelige respondenter har i noe større grad enn menn valgt å ikke svare på dette spørsmålet.

Tallene inkluderer kun heterofile som er i et parforhold.

Om du lever i et parforhold, hvem tar mest initiativ i seksuallivet i forholdet?

KANTAR TNS

Barn og seksualitet

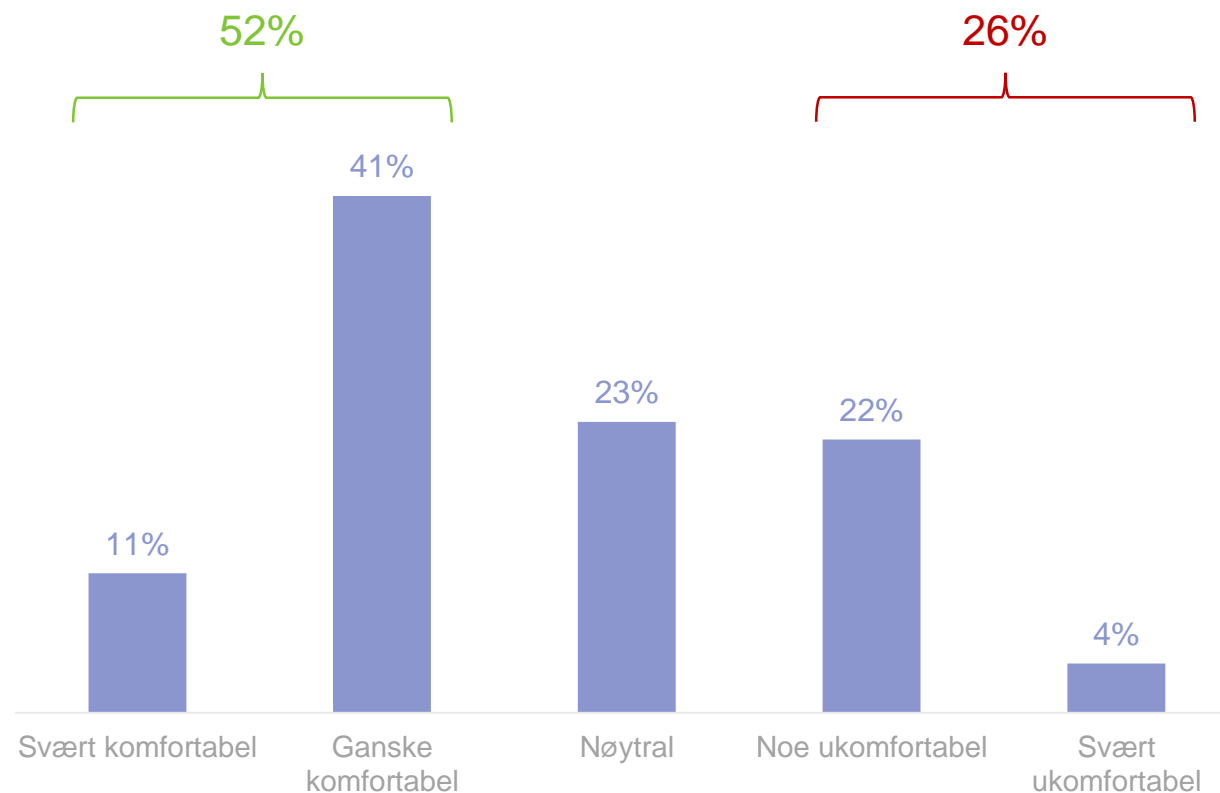
Komfort med å snakke med barn om seksualitet og grensesetting

Halvparten av nordmenn som det er relevant for oppgir å være komfortable med å snakke med barn om seksualitet og grensesetting. Tallene ekskluderer de som spørsmålet ikke er relevant for (25% av totalbase).

Det er store forskjeller mellom demografiske grupper på dette:

	I stor grad	Verken eller	I liten grad
Base	52%	23%	25%
Menn	43%	28%	29%
Kvinner	60%	18%	22%
Under 30*	50%	18%	34%
30-44	58%	19%	23%
45-59	56%	18%	26%
60+	44%	31%	24%
Heterofil	51%	23%	25%
Homofil, lesbisk, bifil, transkjønnet, annet***	62%	14%	24%
Norsk/nordisk opprinnelse	53%	22%	25%
Minst en forelder som ikke er nordisk	26%	39%	35%
Høyere utdannet	45%	30%	24%
Lavere utdannet**	55%	20%	26%

Hvor komfortabel er du som voksen med å snakke om seksualitet og grensesetting med egne barn, eller barn du står i et nært forhold til?

*Under 30 har en relativt lav base (n=65) fordi 51% føler spørsmålet ikke er relevant for dem

**Lavere utdannet inkluderer alle som ikke har fullført minst en to års grad på universitetsnivå

***Lav base (n = 43)

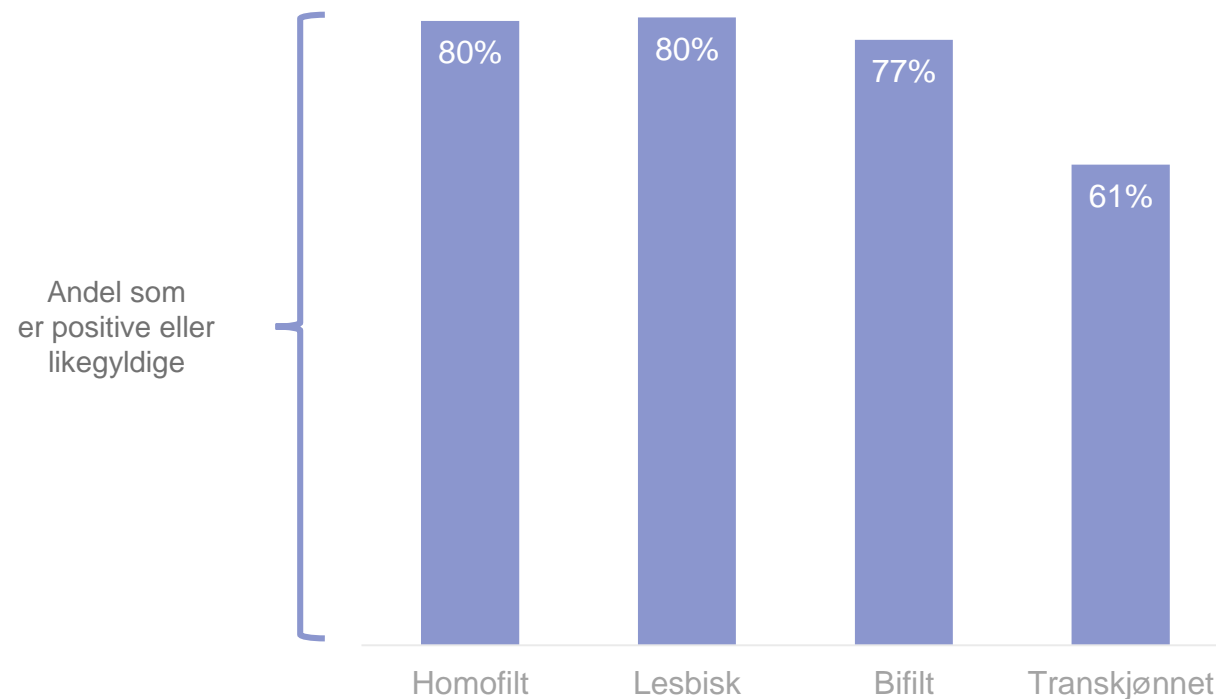
Reaksjon på barns legning

Generelt vil de fleste nordmenn være likegyldige eller positive til at deres barn kommer ut til dem som homofil, lesbisk, bifil eller transkjønnet. Det er imidlertid tydelig at det er et noe større stigma tilknyttet å være transkjønnet.

I åpne svar på slutten av undersøkelsen (der man blir spurt om man ønsker å forklare noen av svarene man har avgitt) er det flere som kommenterer at de ville vært negative fordi det å være homofil/lesbisk/bifil/transkjønnet kan føre til et vanskeligere liv for barnet deres, noe de ikke ønsker. Noen av de som svarte at de var positive kommenterte at det at barnet er homofil verken er positivt eller negativt, men at de ville blitt glade for at barnet delte dette med dem.

Det tenderer mot at kvinner er mer positive til at barnet kommer ut enn menn, yngre er mer positive enn eldre og fagutdannede er mer negative enn andre.

Hvordan ville du reagert om du hadde et barn som fortalte deg at det var...

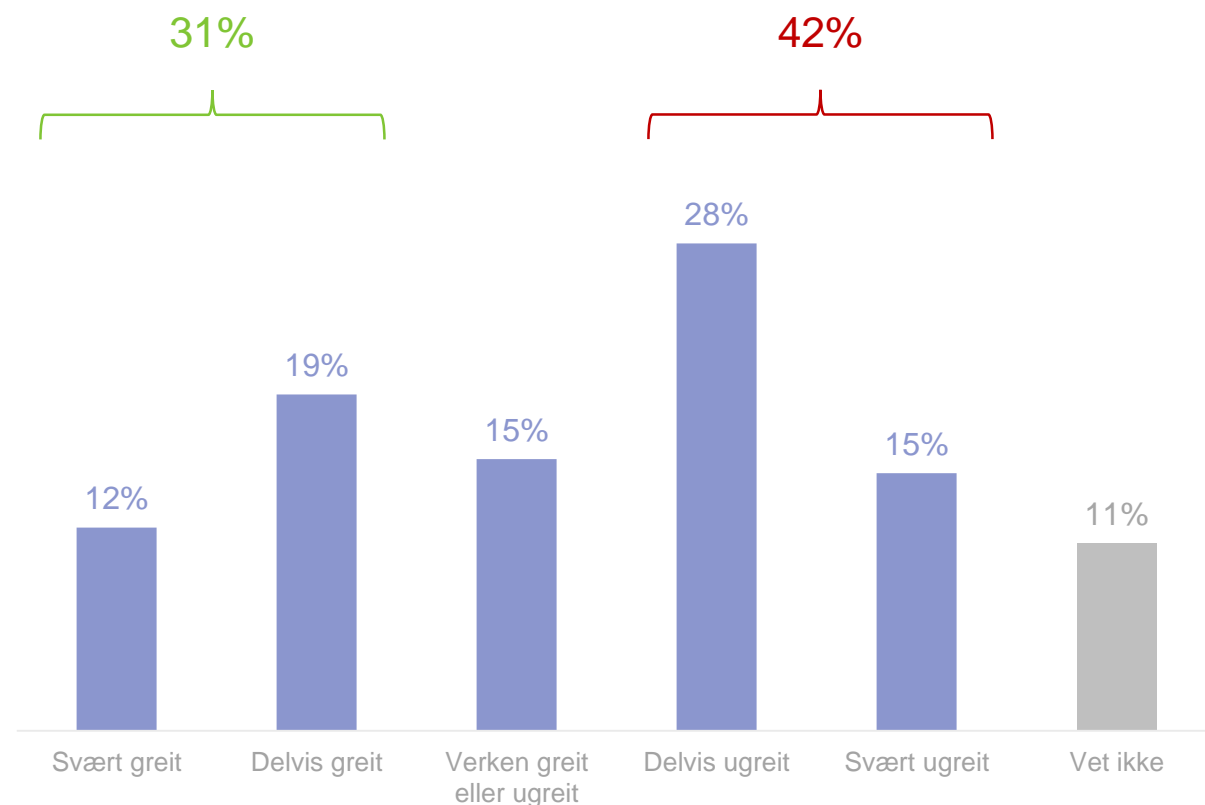
Reaksjon på at sønnen ville gått med kjole i barnehagen

Nesten 1 av 3 nordmenn oppgir at de ville opplevd det som greit om de hadde en sønn som ønsket å gå med kjole i barnehagen, men flere enn dette ville opplevd det som ugreit. Mange oppgav i åpne svar at de ville opplevd det som ugreit på grunn av reaksjoner fra andre foreldre eller fordi kjole er et upraktisk plagg for barn.

Det er store forskjeller mellom demografiske grupper på dette:

	Greit	Verken eller	Ugreit
Base	31%	15%	41%
Menn	19%	15%	56%
Kvinner	42%	16%	30%
Under 30*	50%	13%	30%
30-44	41%	14%	36%
45-59	25%	14%	49%
60+	20%	19%	47%
Heterofil	30%	15%	44%
Homofil, lesbisk, bifil, transkjønnet, annet***	47%	12%	21%
By	35%	14%	41%
Tettsted	27%	16%	45%
Bygd	22%	21%	43%

Se for deg at du har en sønn, og denne sønnen ga uttrykk for at han ønsket å gå med kjole i barnehagen. Hvordan ville du opplevd dette?

*Under 30 har en relativt lav base (n=65) fordi 51% føler spørsmålet ikke er relevant for dem

**Lavere utdannet inkluderer alle som ikke har fullført minst en to års grad på universitetsnivå

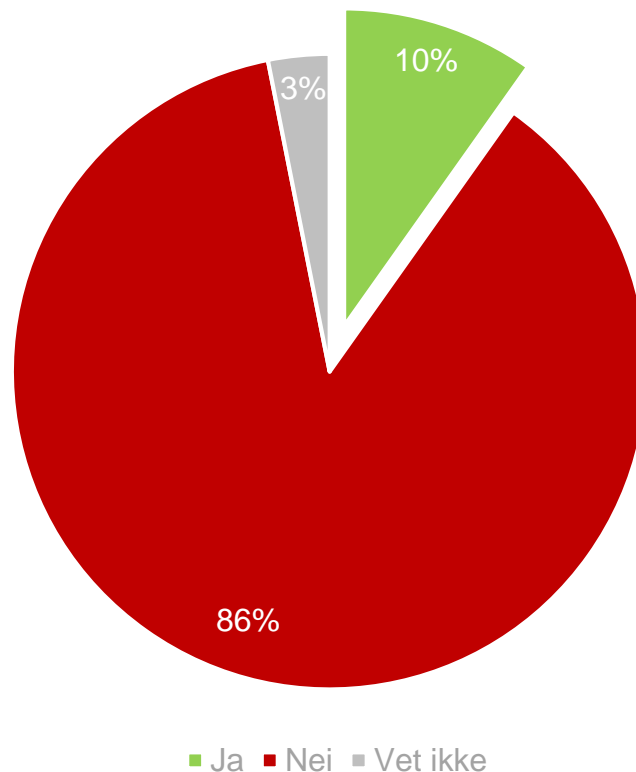
***Lav base (n = 43)

KANTAR TNS

Kjennskap til Reform

Kjennskap til Reform

Kjennskapen til Reform – Ressurssenter for menn er 10%. Det er ikke store forskjeller på tvers av grupper, men kjennskapen er noe høyere blant de som bor på Østlandet (spesielt Oslo/Akershus) og blant kvinner.

KANTAR TNS

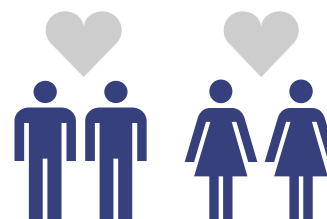
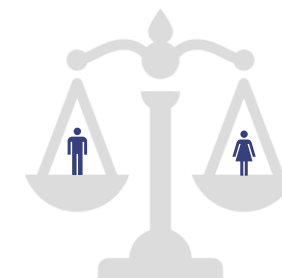
Sammendrag

Holdninger til seksualitet og menns likestilling

- De fleste nordmenn oppfatter at likestilling er like viktig for menn som for kvinner, og at likestillingstiltak gjør menns liv bedre. Allikevel mener 15% at likestillings-politikken Norge fører i dag ikke omfatter menns liv, denne andelen er enda høyere blant menn (21%). Det er problematisk for norsk likestillingspolitikk som helhet at 1 av 5 menn oppfatter at politikken ikke omfatter dem.
- De fleste nordmenn ville reagert positivt eller likegyldig til at de hadde et barn som kom ut som homofilt eller lesbisk. Det er derimot et større stigma knyttet til transkjønnethet.
- Dette stigmaet er også synlig i spørsmål om reaksjon på at man hadde en sønn som ønsket å gå med kjole i barnehagen, der 42% oppgir å ville ha reagert negativt.
- **Transkjønnethet er et stigma på tvers av demografiske grupper, mens homofili og åpenhet om seksualitet med barn i noe mindre grad er et stigma. Gruppene som er mindre «åpne» enn andre innen disse områdene er...**
 - Menn
 - Lavere utdanningsnivåer (spesielt de med fagutdanning)
 - Innvandrere
 - Heterofile (som motsetning til homofile, lesbiske, bifile og transseksuelle)

85%

mener at tiltak for likestilling er like viktig for menn som for kvinner

80%

ville reagert likegyldig eller positivt dersom de hadde et barn som kom ut som homofil eller lesbisk

42%

ville reagert negativt om de hadde en sønn som ønsket å gå med kjole i barnehagen

Vold mot menn

- Denne undersøkelsen viser at nesten 1 av 10 kjenner en eller flere menn som har blitt utsatt for vold fra partner eller andre familiemedlemmer i voksen alder, mens tall fra en undersøkelse gjennomført av NIBR (2004/2005, tall hentet fra Reforms nettsider) viser at 22% av menn har opplevd at partner bruker fysisk makt. Dette kan indikere enten at ikke all fysisk makt oppfattes som vold og/eller at det er mange menn som ikke snakker om vold utøvet mot dem av partner. Dette kan sees i tråd med spørsmål om sosialt støttesystem, som viste at halvparten av menn ikke følte de hadde venner å betro seg til om personlige saker.
- Samtidig er det en veldig stor enighet blant den norske befolkning om at vold mot menn bør behandles som et samfunnsproblem på samme nivå som vold mot kvinner.
- **Totalt sett støtter dette opp at arbeid for å likestille vold mot menn og kvinner, samt arbeid for å åpne opp for at menn også kan snakke med andre om personlige ting – deriblant vold utøvet mot seg – er viktige saker som fortjener oppmerksomhet.**
- Vold mot menn er et område det ikke snakkes veldig mye om i mediene, og der Reform har mulighet til å få en grad av «eierskap» over temaet i medielandskapet. Dette er også en viktig sak i samfunnsdebatten og i politikken, og å være en autoritet på området kan også potensielt brukes som argument i diskusjoner om statlig støtte.

9%

kjenner en mann som har vært utsatt for vold fra partner / familiemedlemmer i voksen alder

91%

mener at vold mot menn bør behandles som et samfunnsproblem på samme nivå som vold mot kvinner

KANTAR TNS.

For spørsmål eller innspill, kontakt

Marthe Wisløff
Prosjektleder

+47 481 015 46

marthe.wisloff@tns-gallup.no

KANTAR TNS

Appendiks

Om utvalget

		Antall (n)	Andel
Base	Base	872	100 %
Kjønn	Mann	416	48 %
	Kvinne	452	52 %
Alder	Under 30	128	15 %
	30-44	208	24 %
	45-59	229	26 %
	60+	307	35 %
Landsdel	Oslo/Akershus	203	23 %
	Rest Østland	217	25 %
	Sør-/Vestland	280	32 %
	Tr.lag/Nord-Norge	172	20 %
Legning	Heterofil	818	94 %
	Homofil, lesbisk, bifil, annet	43	5 %
Etnisk bakgrunn	Norsk / Nordisk	823	94 %
	Resten av verden	45	5 %
Urbanisering	By	516	59 %
	Tettsted	194	22 %
	Bygd	152	17 %
Utdanning	Lavere utdannet	177	20 %
	Fagutdannet	106	12 %
	Høyere utdannet	589	68 %